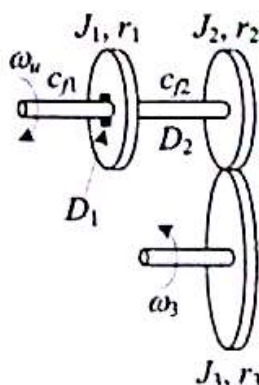

3. zadatak (10 bodova)

Zadan je rotacijski sustav s tarnim prijenosom prema Slici 2.

Slika 2: Rotacijski sustav s tarnim prijenosom.

- (5 bodova) Odredite općenitu prijenosnu funkciju $G(s) = \frac{\Omega_3(s)}{\Omega_1(s)}$, uzevši u obzir prigušenje u ležajevima D_1 i prigušenje u materijalu osovine D_2 , tj. $D_1 \neq 0$ i $D_2 \neq 0$.
- (2 boda) Odredite frekvenciju i period vlastitih oscilacija, za parametre $c_{f1} = c_{f2} = 110 \text{ Nm/rad}$, $J_1 = J_2 = 30 \text{ kgm}^2$, $J_3 = 55 \text{ kgm}^2$, $r_1 = r_2 = 0.6 \text{ m}$, $r_3 = 0.8 \text{ m}$, $D_1 = D_2 = 0$.
- (3 boda) Nacrtajte bond graf sustava, uzevši u obzir prigušenje u ležajevima D_1 i prigušenje u materijalu osovine D_2 .

4. zadatak (10 bodova)

Potrebno je izvesti nelinearni matematički model procesa miješanja tekućina prikazanog na Slici 3.

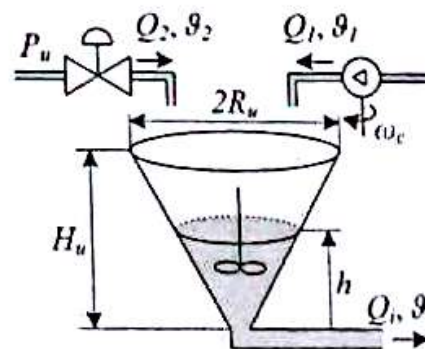
U spremniku se miješaju dvije tekućine različitih temperatura. Temperature ulaznih tekućina su ϑ_1 i ϑ_2 . Jedna tekućina ulijeva se u spremnik kroz cijev s linearnim regulacijskim ventilom (tlak P_u predstavlja nadtlak prema atmosferskom tlaku, K_v konstantu ventila i x_v otvorenost ventila), a druga kroz cijev sa crpkom (brzina vrtnje crpke je ω_c , a konstanta crpke K_c). Iz spremnika izlazi tekućina temperature ϑ_i s volumnim protokom Q_i . Pretpostavite da je temperatura tekućine u spremniku i izlaznoj cijevi ista, tj. ϑ_i te da se gustoća tekućine zanemarivo mijenja ovisno o temperaturi, tj. gustoća ulaznih tekućina i izlazne tekućine je ista i iznosi ρ . Također, pretpostavite da je toplinski kapacitet svih tekućina isti i jednak c_v .

Spremnik je oblika lijevka, tj. obrnutog stošca, visine H_u i polumjera baze R_u . Toplinski kapacitet stijenke spremnika nije zanemariv zbog čega je potrebno uzeti u obzir promjenu temperature stijenke spremnika ϑ_s u modelu. Temperatura zraka uz površinu tekućine u spremniku i uz stijenku rezervoara jednaka je ϑ_z . Zadana je masa stijenke spremnika m_s i toplinski kapacitet stijenke spremnika c_s .

Koeficijent prijelaza topline između tekućine i stijenke jednak je α_{vs} , koeficijent prijelaza topline između stijenke i zraka jednak je α_{sz} i koeficijent prijelaza topline između tekućine i zraka jednak je α_{vz} .

Brzina tekućine u spremniku je zanemariva prema brzini tekućine u izlaznoj cijevi, gubici u cijevima su zanemarivi i sva strujanja su laminarna.

Napomena: Površina plašta stošca jednaka je $P = \pi r s$, gdje je r polumjer baze stošca, a s duljina izvodnice.

Slika 3: Toplinski proces